

Muutos

M-P Lauronen

Portinvartija havahtui äänekkääseen koputukseen. Itsekseen kiroillen hän kumartui muurin reunan yli ja ojensi lyhtyään eteenpäin nähdäkseen paremmin. Portilla seisoj nuori mies, joka naputteli hermostuneena portinpieltä. Hänen takanaan seisoivat yhden hevosen vetämät vankkurit. "Pahuksen kauppatamatkustajat", ajatteli vartija ja näytti sitten käsimerkillä, että oli menossa avaamaan portin.

"Missä täällä on lähin majatalo?", kysyi kauppias vartijalta ajettuaan kaupunkiin. "Tuossa ihan nurkan takana, tuon sepänliikkeen vieressä." "Kiitos paljon", sanoi mies ja lähti liikkeelle. Vankkurin pyörät uursivat tien pintaa varsin syvään, ilmeisesti hänellä oli paljon kaupattavaa. Vartija katseli vankkurien katoamista nurkan taakse eikä ajatellut asiaa sen enempää.

Aamulla kauppatamatkustaja pystytti kojunsa torin reunalle. Hän pisti tavaran esille ja huuteli kuten kaikki muutkin: "Tännepäin! Hienoja sulkiä! Höyheniä! Lintujen luita! Ansoja! Tulkaa ostamaan! Halvalla!"

Mutta kukaan ei tullut ostamaan hänen tavaroitaan. Ihmiset katselivat häntä surullisina ja hieman pelokkainakin. Kauppatamatkustajaa alkoi pelottaa. Väkinä hän pysäytti yhden ohikulkijan ja kysyi: "Mitä minä olen tehnyt? Miksi käsittelette minua kuin hylkiötä?" Ohikulkija katsoi kauppiasta surullisin silmin. "Uljas kaupunkimme

saa elämänvoimansa linnuista. Ilman niiden lantaa eivät peltomme kukoistaisi ja kiitos niiden ruokahalun emme huku heinäsiirkkoihin ja hyönteisiin. Jumalamme on lintujumala Falko ja sinä rikot hänen lakejaan."

Kauppatamatkustaja ei puhunut mitään, vaan alkoi pakata tavaroitaan. Hänen oli aivan sama jatkaa matkaa, jumalten ja kokonaisten kaupunkien tahtoa ei kannattanut uhmata. Ihmiset katselivat välinpitämättömänä hänen puuhiaan, kukaan ei ojentanut auttavaa kättään. Jumalten pelo voittaa jopa luontaisen ystävällisyyden.

Yhtäkkiä ihmisjoukossa kävi kohahdus. Kauppatamatkustaja kohotti katseensa ja näki, kuinka suuri korppi lensi raskain siiveniskuin kohti häntä ja vankkureita. Se kaarteli muutaman kerran väkijoukon yläpuolella ja laskeutui lopulta kauppiaan olkapäälle. Mies katseli lintua ja lintu miestä. Lopulta korppi aukaisi nokkansa ja päästi ilmoille räkäisyä, korkean ja pahaenteisen. Sitten se oli poissa.

Vanha nainen astui esiin väkijoukosta. Hänen kurttuiset kasvonsa loistivat uskonnollista innostustajaa sääliä. Hän ryntäsi kauppatamatkustajan luo, tarttui tätä olkapäistä ja kiljui: "Katsokaa kaikki, katsokaa! Tuo lintu oli itse Falko tai hänen sanansaattajansa. Tämä mies on nostattanut hänen vihansa ja siksi hänen on kuoltava!"

Hetken aikaa väkijoukko oli hiljaa, sitten alkoivat lennellä kivet. Kasvojaan suojaten kauppias ryntäsi lähimmälle sivukujalle ja ihmiset säntäsivät takaa-ajoon. Jumalanpilkkaajan oli kuoltava!

Kauppias kompuroi yhdelle kaupungin sivuporteista. Kivistä välittämättä hän avasi sen ja ryntäsi ulos. Metsään hoippuessaankin hän vielä kuuli väkijoukon vihaiset huudot: "Kirottu! Kirottu!" Hengästyneenä ja verta valuen kauppiasmatkustaja istui lähimmälle kivelle ja itki.

Vähitellen kauppias suruja itsensä äli hellittivät ja hän alkoi ajatella tulevaisuuttaan. Ilman kärryjään ja tavaroitaan hän ei selviäisi pitkälle ja kaupunkiin hän ei enää voinut mennä. Hänellä oli vain yksi vaatekerta, tylsä tikari ja voimakas tahto.

Metsästä löytyi raikasta vettä pulpuava lähde ja sen äärelle kauppias rakensi majan. Lähde antoi elinvoimaa ympärilleen ja niinpä lähistöllä oli kaikki, mitä mies tarvitsi elääkseen. Majan vieressä kasvoi villivehneä, iltaisin aurinko laski omenapuiden taakse. Marjapensaiden alla kyyristelivät piilossa kaniinit ja ilmassa liitelevät vesilinnut kertoivat, että jossain oli lampi kaloineen ja kaisloineen.

Aikaa kului ja kauppias vahvistui. Hän ei enää syönyt lihaa ja kalaakin vain harvoin. Majasta oli tullut iso hirsimökki,

eikä villivehnekään enää ollut niin villiä. Kaniinit hyppelivät luottavaisina aivan mökin kuistilla saakka ja pääskynen oli tehnyt pesän räystäään alle. Ensimmäistä kertaa elämänsä aikana kauppias oli todella onnellinen.

Seuraavana syksynä marjojen kypsyttyä kauppias teki rohkean päätöksen. Hän poimi kaisloista punomansa suuren korin täyteen herukkaa ja vadelmaa, nosti taakan selkäänsä ja lähti kaupunkiin.

Vartija näki keski-ikäisen miehen hoippuvan kohti muuria. Hänellä oli pitkä

parta ja kotitekoiset vaatteet. Selässään mies kantoi koria, joka oli punottu ilmeisesti kaisloista. Vartija antoi miehelle merkin ja lähti avaamaan porttia.

Kauppias astui sisään sa-

naakaan sanomatta. Hän ihmetteli vartijan tuttuja piirteitä, mutta ei osannut aavistaakaan, että tämä oli se sama mies kuin ensimmäisellä kerrallakin. Vaikeat ajat ja vanheneminen olivat uurtaneet hänen kasvoihinsa lähtemättömät jäljet.

Torilla kauppias laski korinsa maahan ja katseli ympärilleen. Tori oli miltei tyhjä, sillä kaupungilla meni huonosti. Muuttolinnut olivat jääneet palaamatta ja sato oli ollut huono. Kun kauppias avasi korinsa, ryöstettiin marjat häneltä miltei käsistä. Samat ihmiset jotka vuosia aiemmin olivat valmiita tappamaan

hänet kohtelivat häntä nyt suurena hyväntekijänä.

Samassa kuului korpin räikäisy. Väkijoukko katsahti ylöspäin ja näki auringosta syöksyvän korpin, joka oli vanhuuttaan jo harmaa. Korppi laskeutui epäröimättä kauppiaan olkapäälle. Jälleen kerran mies ja lintu tuijottivat toisiaan.

Kauppias näki muutamien ihmisten silmissä tunnistavan vähähdyksen, mutta ennen kuin kukaan ehti sanoa mitään, avasi korppi suunsa. Sieltä purkautui laulua, niin kaunista ja heleää, ettei sellaiseen pysty edes satakieli. Väkijoukko havantui vasta kun korppi oli noussut siivilleen ja lentänyt pois.

Ikivanha nainen syöksyi esiin väkijoukosta. Ryppyiset kasvot heijastivat riemua ja täyttynyttä toivetta. Hän tarttui kauppiaan käsiin ja polvistui tämän eteen. "Katsokaa! Lintujumala Falko on tuonut meille pelastajan! Seuratkaamme häntä ja linnut palaavat takaisin!"

Kättään heilauttaen kauppias vaiensi hurraavan väkijoukon. "Kiitos kunniasta", hän sanoi, "mutta en voi ottaa sitä vastaan. Jokaisen on elettävä elämänsä itse, otettava itse vastuu teoistaan. Jokus minä oli ihmisistä viheliäisin, mutta nyt olen onnellinen."

Sen sanottuaan kauppias nosti tyhjän korinsa, kääntyi ympäri ja käveli ulos kaupungin portista. Metsään kadotessaan hän tiesi, että Falko oli antanut anteeksi.